

ZYCIE NOWOGRODZKIE

DZIENNIK POŚWIĘCONY SPRAWOM ZIEMI NOWOGRODZKIEJ

Źródła dziejowego przełomu

Moment, który przeżywamy, jest dziejowym przełomem. Wydarzenia bowiem, które rozgrywały się poczynając od roku 1914, a więc od wybuchu wojny światowej, a których finałacją miały być traktaty pokojowe, a w pierwszym rzędzie traktat wersalski, nie znalazły stałego łożyska. Też się w innej, zmienionej i dostosowanej do nowych warunków formie w dalszym ciągu, stawiając świat przed czernią nieznaną, nieokreśloną.

Wojna dała nam w skutkach wyczerpanie materialne i pauperyzację mas w szeregu krajów, które albo były terenem rozgrywających się walk, albo też brały udział w wojnie bez względu na to, po której stronie okopów. Po wojnie zdawało się, że przynajmniej te państwa, które zachowały neutralność i ciągnęły w wojnę poważne zyski, względnie państwa jak Ameryka, która uniosła świetnie pogodę krwawo wysiłki na polach Francji z interesami, które na wojnie rabali—będą miały zapewnioną i trwałą i spokojną egzystencję, wolną od socjalnych wstrząsów i materialnych niedomagań. W tym przypuszczeniu zdawał się utwierdzać fakt, że państwa te a przedewszystkiem Ameryka stały się bankierem i znękanego wojną światową, poddającego się wolańs pod gospodarczą kontrolę wierzycieli, który dawał pieniądze.

Sytuacja w jakiej znalazły się ostatnio Stany Zjednoczone Ameryki Północnej, które zdawało się ekspansją finansową sponenowały cały świat powojenny, podporządkowując go sobie zdawało się niepodzielnie, wykazuje, że, na tym gospodarczym molochu zarzynawo się pożawne bruzdy, będące w ogromnej dysproporcji z temi potencjalnymi możliwościami, jakimi zdawały się Stany Zjednoczone rozporządzać. Siedem milionów bezrobotnych, oto groźna wymowa, wskazująca, że na amerykańskim Eldorado wojna wycisnęła w rezultacie swe zabójcze piętno. Skutki wojny przeżywać zaczyna narówni z całym światem i Ameryka. Nic w tem dziwnego. Interesy poszczególnych państw zębiają się ostatnio tak silnie między sobą gospodarka każdego jednego państwa jest tak zależna od gospodarki drugiego, że każde niedomaganie musi się dać odczuć w całym świecie z większą, lub mniejszą siłą, w zależności od tego, jak wielkimi możliwościami potencjalnie dane państwo rozporządza.

Nie ulega wątpliwości, że podobny stan rzeczy pogłębił się w ostatnich latach na obszarach Rosji poza

nawias świata kapitalistycznego. Stosunki gospodarcze bowiem Sowietów z zagranicą, nie pozostają po wojnie w żadnym stosunku z temi, które utrzymywała Rosja ze światem przed wojną. Rynek, liczący około 150 milionów głów, po wybuchu rewolucji sowieckiej, został dla wszechświatowego przemysłu zamknięty. W dodatku Rosja po względem opanowaniu sytuacji wewnętrznej czyli wszystko, aby do zdesorganizowanej i tak już wymyślonej międzynarodowej wprowadzić jeszcze dalej idący chaos przez politykę dumpingową, która nawiasem mówiąc, jest pozatem, w rozpaczy sytuacji wewnętrznej Sowietów, jedynym dla nich ratunkiem. Gdy do tego dodać, że Niemcy czynią świadomie wszystko, aby stabilizacja stosunków gospodarczych nie nastąpiła tak długo, jak długo ciążą będą na nich zobowiązania reparacyjne, które w wyniku przegranej wojny muszą płacić aliantom, zrozumieć, że w tym splocie sytuacja gospodarcza świata musi się znajdować w takiej stagnacji, jakiej ostatnio jesteśmy świadkami.

Jest ekspektat, że polityka ogólna, w ogromnej większości przypadków, jest rzeczą wtórną praktyki gospodarczej, że sytuacja polityczna w danym państwie, względnie w stosunkach międzynarodowych jest wykładnikiem sytuacji gospodarczej.

Czyż można zatem się dziwić, że w okresie ogólnoswiatowego kryzysu gospodarczego, państwa i narody przechodzą przez powolne wstrząsy i przeobrażenia, szukając nowych dróg politycznych, przechodzą przez polityczne kryzysy. Zjawiska te, będą w podobnym oświetleniu tem bardziej zrozumiałe, gdy sobie jeszcze uświadomimy, że wojna przeobraziła świat od podstaw, pograżając jedne potęgi w inność powołując do życia nowe organizmy państwowe, które w okresie umacniania się, jak długo nie sprężnię dostatecznie, muszą siłą rzeczy być również zrumieniałym powodem fermentu w stosunkach międzynarodowych. Dotyczy to nie tylko nowopowstałych państw, ale i państw stałych jak Niemcy, które włożyły na siebie po wojnie nową szatę polityczną, która uszyła na wyrost, ad usum chwili, jest im zupełnie nie do twarzy.

Mówią zatem o kryzysie gospodarczym, przez który przechodzimy i w nasny pamiętać, że składa się nań niezliczony szereg czynników, których sprostowanie do właściwego łożyska na przestrzeni całego świata trwać może bardzo długo.

Quis.

Umowy międzynarodowe w Sejmie

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

Ministerstwo spraw zagranicznych wniosło do Sejmu cały szereg umów, zawartych między Polską a innymi państwami, oraz umów międzynarodowych, celem ratyfikacji. Ogółem liczba tych umów dochodzi do 90 ciu.

WAJAZD DELEGACJI POLSKIEJ NA ROKOWANIA POLSKO-LITEWSKIE W GENEWIE

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

W dniu 14 b. m. wyjeżdża do Genuwy delegacja polska na rokowania polsko-litewskie w sprawie likwidacji zatargów między obu państwami. W skład delegacji wchodzi naczelnik wydziału Szlakowski i kierownik referatu litewskiego w ministerstwie spraw zagranicznych Perkowski.

Wyjazd gen. Góreckiego do Paryża

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

Prezes Banku Gospodarstwa Krajowego gen. Górecki, dnia 24 b. m. wyjeżdża do Paryża w sprawach związanych z pracami Banku Gospodarstwa Krajowego. Równocześnie gen. Górecki udzieli w Paryżu sprawy związane z Federacją Zw. Obr. Ojczyzny. Dnia 5 lutego odbędzie się w wielkiej sali „Wagram” miting związku kombatanatów, poświęcony Polsce.

W czasie tego mitingu gen. Górecki wygłosi odczyt o Polsce z przeszłości. Odczyt ten będzie się składał z dwóch części, w pierwszej srobowana będzie działalność Federacji Związku Obrońców Ojczyzny, a w drugiej przedstawi prelegent życie gospodarcze kulturalne i społeczne państwa polskiego. Pobyt gen. Góreckiego w Paryżu potrwa prawdopodobnie około trzech tygodni.

Dr. Kiernik przyjmuje mandat poselski

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

Dr. Kiernik w ciągu ostatnich kilku dni napisał list do posła Jana Wyszyńskiego z P. S. L. Piasta, w którym zaznacza, że mandat do Sejmu przyjmuje. Równocześnie przyjął mandat poselski z listy państwowej Wincenty Witos z P. S. L. Piasta.

Zmiany w Min. Sprawiedliwości

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

Wobec mianowania p. Świątkowskiego podsekretarzem stanu w ministerstwie sprawiedliwości, minister Michałowski mianował dyrektorem departamentu administracyjnego dotychczasowego wiceprezesa Sądu Apelacyjnego w Warszawie p. Kwiatkowskiego. Na stanowisko opuszczone przez dyrektora Kwiatkowskiego mianowany został dotychczasowy wiceprezes Sądu Okręgowego w Warszawie p. Belczyński.

Były minister Kwiatkowski dyrektorem Mościc

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

Rada administracyjna fabryki związków ezotowych w Mościcach zwrociła się do b. ministra przemysłu i handlu inż. Kwiatkowskiego o przyjęcie stanowiska naczelnego dyrektora. Minister Kwiatkowski nie dal jeszcze definitywnej odpowiedzi. W razie przyjęcia tego stanowiska inż. Kwiatkowski zrzeknie się swego mandatu poselskiego.

IMPORTERZY ZAGRANICZNI WOLA PRZESYŁAĆ PRZEZ GDYNIĘ

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

Jak się okazuje w ciągu ostatnich miesięcy wzrosło się import towarów drogą przez Gdynię, gdyż importerzy zagraniczni przekładają Gdynię nad Głębok. Miedzy innymi Norwegia, która dotychczas stale posługiwała się Gdanskim jako stacją importową, przesyła swe transporty śledzi przez Gdynię. W ciągu miesiąca grudnia przez Gdynię przeszło 6500 ton śledzi norweskich.

Fuzja Związków Nauczycielskich

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

Wobec uchwał, które zapadły na ostatnim zjeździe związków nauczycielskich szkół powszechnych, nastąpiło połączenie dwóch olbrzymich związków: związku nauczycielskiego szkół powszechnych i związku nauczycieli szkół średnich. Połączony związek będzie nosił nazwę: Związek Nauczycielstwa Polskiego. Dla ścisłości dodać należy, że związek nauczycielski szkół powszechnych liczył w dniu 31.XII. 1930 r. 41.203 członków.

List Ojca Świętego do episkopatu litewskiego

KOŃNO, 8. I. Biskupi litewscy otrzymali od Ojca Świętego list, w którym papież wyraża ubolewanie z powodu ostrego konfliktu między duchowieństwem litewskim a rządem.

W końcu listu Ojciec Święty zagrzewa duchowieństwo do walki i do dalszego ugratowania wpływow wśród ludności i oddziaływania na wewnętrzne stosunki litewskie.

PRASA ANGIELSKA O STANOWISKU NIEMIEC WOBEC SESJI LIGI NARODÓW

LONDYN, 8. I. Taktyka niemiecka w związku ze zbliżającą się sesją Rady Ligi Narodów spotkała się z ostrą krytyką prasy angielskiej.

Oczekuje już nie tylko Times, lecz również konserwatywny dziennik, uważający za najbardziej filoniemiecki, „Daily Telegraph” zejmując się bardzo szeroko sprawą programu najbliższej sesji Rady Ligi Narodów i w ostrej formie krytykuje postępowanie rządu niemieckiego. Między innymi dziennik zaznacza, że dr. Curtius, minister spraw zagranicznych Niemiec, zbyt dal się opowiadać wpływem zwolenników, którzy ostatnimi czasy stanowią najbardziej zwartą

część społeczeństwa niemieckiego. Świadczy o tem cały szereg faktów, między innymi sceny rozgrywane się w czasie wyświetlenia filmu Remarque’a „Na zachodzie bez zmian”. Wczorajszy Times pisze: „Zagranica z niepokojem patrzy na rozgrywane się w Niemczech sprawy, na wyraźne wicherzycielstwo szowinistów i militarystów, którzy podkopują zdobycze, osiągnięte przez pokojowe stanowisko rządu kanclerza Brüninga. Szowinistów niemieckich nie nauczyły niczego doświadczenia ostatniej wojny, która skończyła się klęską Niemiec i obecnie znów całą siłą prądo wojny.”

Wypowiedzenie pracy 100.000 robotników drzewnych

BERLIN, 8. I. Między robotnikami przemysłu drzewnego a przemysłowcami drzewnymi w Niemczech nie było dotąd zawartej umowy zbiorowej. Skontraktowani z tego przemysłowcy i od dnia 15 b. m. postanowili zmienić warunki pracy.

Wobec tego wypowiedzieli od dnia 15 b. m. wszystkim robotnikom, pracę których liczba przekracza 100.000 osób. Równocześnie z robotnikami tymi zawarł nowy kontrakt, na zasadzie którego obniżą ceny piac o 8 pr.

Zakaz wyświetlania filmu Remarque'a w Dolnej Austrji

WIEDEN, 8. I. W dniu wczorajszym w Wiedniu odbyło się pierwsze wyświetlenie filmu o skutku na ten temat powieści Remarque'a „Na zachodzie bez zmian”. Premiera odbyła się zupełnie spokojnie. W obawie jednak przed ekscesami ze stro-

ny członków Helmsbrun, naczelnik policji Dolnej Austrji wydał zakaz wyświetlania tego filmu. Zakaz ten stosuje się przedewszystkiem do dwóch przedstawień następujących, które miały się po premierze odbyć w dniu wczorajszym w Wiedniu.

WYROK NA B. PREZYDENTA PERU

LIMA, 8. I. B. Prezydent rzeszypolitycznej Peru Leguia, oraz jego trzech synów skazanych zostało na zwrot 25 milionów pesetów, które zostały wy-

dane przez rodzinę b. prezydenta jak to orzekła specjalna komisja śledcza powołana w tym celu przez rząd rewolucyjny.

„HITLER SZYKUJE SIĘ...

Zamianował już szefa sztabu swojej „armii”

W tych dniach Hitler wydał odezwę do swojej „armii”, w której powiada: „Stojcie przy mnie wiernie. Nie wymagam od was nic nielegalnego; nie żądajcie niczego, co mogłoby postawić wasze sumienie w kolizji z prawem, lecz chce, abyście wiernie mi towarzyszyli na mojej drodze i żebyście związali wasz los z moim. W dwa-siedem roku naszego ruchu — ciągnie Hitler — idę ja do siebie i tego, że zwycięstwo spooczywa teraz w silie wierzności. Jeżeli uczynimy ją fundamentem naszej wspólnoty, to za dwadzieścia miesięcy droga do wolności niemieckiej będzie otwarta...”

Hitler spowiada się więc za rok najdalej swojego zwycięstwa, oczyszczenie o ile „bronzowe koczule” dotrzymają mu wiary, jak to szczerze stwierdza w swojej odezwie. Tymczasem szykuje swoje zastępy, organizując je w kamą „armję”. Właśnie parę dni temu zamianował szefa sztabu swoich wojsk; został nim b. ka-

pitan Ernest Röhm. K m jest Röhm? Wrócił on niedawno z B-lwji; jest to jeden z najbardziej znanych „pu-czystów” niemieckich”. Dnia 9 listopada 1923 r., podczas „pu-czu” Hitlera — Ludendorffa w Monachium, Röhm obsadził gmach ministerstwa wojny. Trzymał się on w ten czas najdłużej. Poddał się dopiero, gdy wszystko było stracone, a Hitler uciekał.

Röhm wydał niedawno książkę p. t. „Wspomnienia zdrajcy stanu” („Erinnerungen eines Hochverräters”), w której opisał swoje prace, mające na celu wywołanie militarne zorganizowanych związków bojowych. Książka ta wykazuje w jaskrawy sposób nawiązki military charakteru roku narodowo socjalistycznego.

Tak więc widać już jest; szef sztabu jest; armia też jest. Hitler czeka widzieć tylko na odpowiednią chwilę, aby opasować rząd w Niemczech.

Czytajcie Życie Nowogródkie

B. komunistyczni białoruscy posłowie oskarżeni o spisek komunistyczny

Uprawianie akcji wyrotowej pod pokrywką nietykalności poseskiej

WILNO. 81. Wczoraj przed Sądem Okręgowym w Wilnie rozpoczął się proces... B. W. R. Klub Poselski.

W dalszym ciągu akt oskarżenia wywołał, że oskarżeni... B. W. R. Klub Poselski.

W dalszym ciągu akt oskarżenia wywołał, że oskarżeni... B. W. R. Klub Poselski.

Wrażenia z kursów obywatelskiego wychowania Zw. Pracy Ob. Kobiet w Warszawie

Odm dni brak kurs pod nazwą obywatelskiego wychowania...

Nastroj na kursach był arcy miły, prelegenci znakomici... Uważano nas za przyłdki...

Potworny czyn obłąkanego mistyka pod Berlinem

BERLIN 81. Wstrząsające zbrodnie dziełobobstwa dokonane w Berlinie...

Relacja w potwornym czynie brzmiała w sposób następujący: Ubiegłej nocy nad ranem...

W odczynie swoich B. W. R. Klub Poselski wrecz nawoływał do dyktatoru proletariatu...

Moda sowiecka wprowadza odrębny krój ubrań

W Rosji sowieckiej istnieje instytucja zwana Państwowym trustem gotowych ubrań...

Ważadnie alkohol. Najnowsze badania wykazały, że toły brunatny kolor...

Równocześnie - ministerstwo skarbu poleciło lantom skarbowym nadsłać do ministerstwa...

W związku z powyższym zarządzeniem ministerstwa skarbu, ministerstwo spraw wewnętrznych...

Zgon najstarszego człowieka na świecie

W Portland w stanie Indiana zmarł w kościele najstarszy człowiek na świecie...

ROZMAITOŚCI

W Berlinie rozwodzi się o szóstce małżeństwo. Ostatnio ukazał się w Berlinie nowo- 'Rocznik statystyczny miasta Berlina'...

RADJO PROGRAM WARSZAWA fała 1411

- 11.40. Przegląd prasy krajowej P.A.T. 11.58. Sylwester czasu. 12.10. Płyty gram. 13.10. Kom. meteor. 13.00. Kom. gospodarczy. 14.50. Lekcja relig. francuskiego. 15.15. Płyty gram. 17.15. Odczyt z Lwowa. 17.45. Koncert miedzyrodnowy. 18.45. Rozmaitości. 19.15. Giełda rolnicza. 19.30. Koncert miedzyrodnowy. 21.45. Pras. dziennik radiowy. 22.00. Kom. meteor. polic. sport. 22.15. Szereknia pocztowa. 22.50. Retransm. ze stacyj zegr. Sobot: 10 stycznia 11.40. Przegląd prasy kraj. P.A.T. 11.58. Sylwester czasu z Warszawy. 12.10. Płyty gramof. 13.10. Kom. meteor. 14.30. Giełd. wydawnictw perłowych 15.00. Komunikat gospodarczy. 15.50. Odczyt 'Nowy tom Pieśni Józefa Piłsudskiego'. 16.15. Wiadomości Tow. Kooperatyw. 16.20. Kąpiel artystyczny L.S.G. 16.35. Płyty gram. 16.45. Kąpiel dla młodych talentów muzycznych. 17.15. Odczyt z Wilna. 17.45. Słuchowisko dla dzieci. 18.45. Rozmaitości. 19.15. Giełd. rolnicza. 19.30. Giełd. rolnicza. 19.35. Prasowy Dziennik Radiowy. 19.55. Płyty gram. 20.00. Fejleton p. 'Krolewski zwierz'. 20.15. Odczyt 'Warszawa przed starym'. 20.30. Muzyka lekka. 20.50. Fejleton p. 'Furman Hryhorij'. 22.15. Kłopoty Chopina. 22.50. Kom. meteor. polic. sport. 23.00. Muzyka tan.

Zgubiona książeczka woj-ska, wydana przez P.K.U. Lida na imię Piotrowski

Bolesław rocznik 1906 ulotwił się z książeczką 1386-

Zgubiłem 2 kwity kaucyjne Kasy stacyjnej

Baranowicz za płać kolejkowe za nr. 8759 i 8742 z 1926 r. w sumie 19.24 zł. 40 gr. wydane w imię Lejba Ginberga. O znalezieniu takowych proszę zawiadzić pod adresem: Baranowicz, Piłsudskiego 23. - 3

Zgubiona legitymacja wydana przez Komendę Policji w Baranowiczach 1924 r.

Nr. 704 na imię Józef Zakheim udzielona 1448-3

REKLAMA Jest dźwięk handlu

Legitymacja wydana przez Komendę Policji w Baranowiczach 1924 r. Nr. 704 na imię Józef Zakheim udzielona 1448-3

Jakób Winer i S-ka Lida Suwałki 58 tel. 90.

Poleć wytworną konfekcję damską i męską, futra oraz wszelkie materiały manufakturowe. Nadeszła tafta, crepe meteor i inne jedwabie. Po cenach bardzo przystępnych. 1285

Pamiętajcie, że gospodarstwo mleczne opiera się tylko wówczas, gdy produkty mleczarskie spełniają się bez pośredników

Każde Spółdzielnia Mleczarska winna zbywać produkcję wyłącznie bezpośrednio do rąk konsumentów. W Warszawie, Hoża 51

AGENCYJA: Lublin, Kapucyńska 1; Łódź, Kościuszki 20; Wilno, Koszka 12; Grudziądz, ul. 3-go Maja 11; Katowice, Kościuszki 28; Poznań, Wawrzyniaki 14

Związek Spółdzielni Mleczarskich i Jajczarskich

Jako Związek producentów mleka i jaj, przystąpił do dotychczas, pracując nad podniesieniem produkcji, udzielał mleczarniom porad fachowych, organizując kursy instruktorskie i konkursy mleczarskie, organizując ekspozyt masła i jaj, dostarczając mleczarstwu wydanych załączek na poczet towaru.

KINO-TEATR MIEJSKI w Nowogórzku

Dzisiaj i dni następnych Pelen emocji i napięcia, wstrząsający do łez dramat miłości maderzyńskiej, p.t.

„Dr. Massena“

W roli głównej CHARLES VAMEL, MICHELE VERBY oraz 9 letni ulubieniec wszystkich JEAN MERCANTON

Poszczególne seansy w dni powszednie o godz. 7 i 9 w sobotę i niedzielę, 7 i 9-ej. Ceny miejsc: Łoże 2 zł., I mieś. 1,50 gr., II miejsce 1 0 gr., III miejsce 70 gr.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA ul. 3-go Maja 1, Telefon 78 i 100. Czynne codziennie oprócz niedziel: REDAKCJA od 13-ej do 15-ej i od 18-ej do 19-ej. Redaktor naczelny sprawujący od 14-ej do 15-ej. Reklamy w Redakcji nie zwraca. Konto P. K. O. Nr. 81.287. Drukarnia Wyd. Pow. tel. 99.

CENA OŚRODKI: Za 1 wiersz ma., lub jego miejsce szerokości i spłaty (skład 6 spłatowy), przed tekstem 30 gr., w tekście 40 gr., za tekstem 15 gr. Drobne za wiersz 10 gr. Poszukiwanie

PRECIENIE: 12 w Nowogórzku z odnośnikiem do domu i sowieckojewe was z przesyłką zł. 4 ograniczenie - 7,00. Za zmianę adresu 50 groszy.

Redaktor i wydawca: Michał Zdanowicz

Redakcja i administracja ul. 3-go Maja 1, Telefon 78 i 100. Czynne codziennie oprócz niedziel: REDAKCJA od 13-ej do 15-ej i od 18-ej do 19-ej; ADMINISTRACJA od 9-ej do 15-ej, i od 18-ej do 19-ej. Redaktor naczelny sprawujący od 14-ej do 15-ej. Reklamy w Redakcji nie zwraca. Konto P. K. O. Nr. 81.287. Drukarnia Wyd. Pow. tel. 99.

CENA OŚRODKI: Za 1 wiersz ma., lub jego miejsce szerokości i spłaty (skład 6 spłatowy), przed tekstem 30 gr., w tekście 40 gr., za tekstem 15 gr. Drobne za wiersz 10 gr. Poszukiwanie

PRECIENIE: 12 w Nowogórzku z odnośnikiem do domu i sowieckojewe was z przesyłką zł. 4 ograniczenie - 7,00. Za zmianę adresu 50 groszy.

Redaktor i wydawca: Michał Zdanowicz